

58. Czas pokuty

Czwarte przykazanie kościelne nie dotyczy bezpośrednio rzeczywistości sakramentalnej, w której człowiek spotyka się z Jezusem Chrystusem i otrzymuje łaski przez Niego wysłużone, ale mówi, w jaki sposób należy przeżywać w Kościele czas pokuty i postu.

4. Zachowywać nakazane posty i wstrzemięźliwość od pokarmów mięsnych, a w czasie Wielkiego Postu powstrzymać się od udziału w zabawach.

Dlaczego w życiu mamy się czegoś wyrzekać?

Wyrzekając się czegoś lub z czegoś rezygnując, zawsze należy pamiętać o intencji, w jakiej się to robi. Zupełnie inną intencję wyrzeczeń, rezygnacji i postu będzie miała osoba, która będzie starała się schudnąć, a zupełnie inną osoba, która będzie chciała duchowo w swoim sercu być blisko umierającego na krzyżu Chrystusa.

Czwarte przykazanie kościelne zwraca uwagę wiernych w szczególny sposób na wszystkie piątki w roku liturgicznym oraz na czas Wielkiego Postu.

Piątek to dzień śmierci Pana Jezusa, dzień ofiary, jaką złożył na krzyżu za nasze grzechy, aby każdego z nas pojednać z Bogiem i obdarować łaską zbawienia.

A była godzina trzecia, gdy Go ukrzyżowali. Był też napis z podaniem Jego winy, tak ułożony: „Król Żydowski”. Razem z Nim ukrzyżowali dwóch złoczyńców, jednego po prawej, drugiego po lewej Jego stronie. (...) Ci zaś, którzy przechodzili obok, przeklinali Go, (...) Podobnie arcykapłani wraz z uczonymi w Piśmie drwili między sobą i mówili: „Innych wybawiał, siebie nie może wybawić. Mesjasz, król Izraela, niechże teraz zejdzie z krzyża, żebyśmy widzieli i uwierzyli”. (...)

A gdy nadeszła godzina szоста, mrok ogarnął całą ziemię aż do godziny dziewiątej. O godzinie dziewiątej (...) Jezus zawołał donośnym głosem i oddał ducha. (...) Setnik zaś, który stał naprzeciw, widząc, że w ten sposób oddał ducha, rzekł: „Prawdziwie, ten człowiek był Synem Bożym”. (Mk 15, 25-39)

Piątek jest dniem naszego wyrzeczenia, aby cały czas pamiętać i dziękować Bogu za ofiarę krzyżową, jaką Chrystus złożył za nasze grzechy.

Charakter pokutny piątku zobowiązuje wiernych do:

- modlitwy,
- wykonywania uczynków pobożności i miłości (np. jałmużna, ofiarna pomoc bliźniemu),
- podejmowania aktów umartwienia siebie przez wierniejsze wypełnianie własnych obowiązków,
- zachowywanie wstrzemięźliwości (por. KPK kan. 1249–1250).

Jeśli katolik chciałby z ważnego i wyjątkowego powodu odstąpić w piątek od pokutnego przeżywania tego dnia, to powinien uzyskać odpowiednią dyspensę. Na terenie parafii dyspensę od zachowania wstrzemięźliwości może udzielić ksiądz proboszcz i to do niego należy odpowiednio wcześniej zwrócić się z taką prośbą.

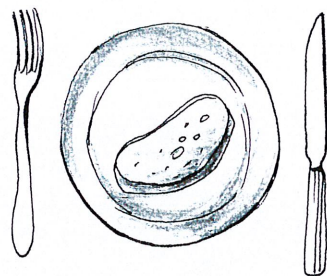
Czas Wielkiego Postu to okres przygotowania do Triduum Paschalnego – najważniejszego czasu w roku liturgicznym, który uobecnia mękę, śmierć i zmartwychwstanie Pana Jezusa.

Czwarte przykazanie kościelne zobowiązuje:

- wiernych między 18 a 60 rokiem życia do zachowania postu (trzy posiłki w ciągu dnia, w tym tylko jeden do syta) w Środę Popielcową i w Wielki Piątek (nikt w tych dniach nie może uzyskać dyspensy);
- wiernych, którzy ukończyli 14 rok życia do zachowania wstrzemięźliwości od pokarmów mięsnych w Środę Popielcową oraz w każdy piątek całego roku z wyjątkiem uroczystości (zachęca także do zachowania wstrzemięźliwości w Wigilię Narodzenia Pańskiego);
- wszystkich wiernych do powstrzymania się od zabaw w każdy dzień Wielkiego Postu, aby umocnić ich w opanowywaniu instynktów i wolności serca.

W sytuacji, kiedy wierni korzystając np. ze zbiorowego żywienia, nie mogą zachować w piątek wstrzemięźliwości od pokarmów mięsnych, są zobowiązani do wypełnienia innych form pokuty.

Przestrzeganie czwartego przykazania kościelnego nie polega tylko

na zwyczajnym nie jedzeniu w piątek mięsa (tym bardziej, jeżeli ktoś nie lubi mięsa lub wręcz jest wegetarianinem), ale na świadomym odpowiedzeniu prawdziwą miłością na miłość Chrystusa, który z miłości oddał na krzyżu swoje życie za każdego z nas.

Dla wielu osób piątek to tylko początek weekendu, najlepszy czas na rozrywkę, taniec do białego rana i urządzanie rodzinnych uroczystości „bo w sobotę można długo spać i nic nie trzeba robić; nawet nie trzeba iść do kościoła”. Niektórzy nawet podczas piątkowej zabawy potrafią zrezygnować z potraw mięsnych – wystarczy im śledzik i kieliszek. Postępując w ten sposób, rzeczywiście zachowują wstrzemięźliwość, jednak zupełnie brakuje im uszanowania pokutnego charakteru dnia, w którym Chrystus umarł na krzyżu. Nie jest to postawa godna chrześcijanina, który całym sercem kocha Pana Jezusa i pamięta, co Chrystus dla niego uczynił. Piątek to dzień, w którym to, co robimy, powinno nas przybliżać do Boga, umacniać naszą wiarę, nadzieję i miłość, dodawać sił do przewycięzania pokus, zachęcać do okazywania bliźniemu miłości poprzez wykonywane uczynki miłosierdzia oraz odbudowywać nadwątloną przez grzechy miłość Boga.

Chrześcijańska pokuta, rozumiana jako umocnienie łaską Jezusa Chrystusa na drodze do świętości, pomaga człowiekowi przekraczać swoje własne możliwości oraz daje poczucie wewnętrznej wolności.

.....? O czym mówi czwarte przykazanie kościelne?

Czwarte przykazanie kościelne mówi o tym, jak należy przeżywać pokutny charakter wszystkich piątków w roku liturgicznym oraz czas Wielkiego Postu.

1. Zastanów się i napisz, jak powinien wyglądać każdy piątek osoby należącej do Kościoła. Uzasadnij swoją odpowiedź.
2. Wyjaśnij swoimi słowami pojęcia: post, wstrzemięźliwość i dyspensa. To odpowiedzenie miłością na miłość Chrystusa.

Intencja – zamysł; skierowana do Boga prośba w czyjejś sprawie.

Post – ograniczenie pokarmów pod względem ilości.

Wstrzemięźliwość (nazywana też postem jakościowym) – powstrzymanie się od spożywania określonego rodzaju pokarmów.

Dyspensa – zwolnienie w szczególnych przypadkach od obowiązujących przepisów prawa kościelnego.

KPK – Kodeks Prawa Kanonicznego.

Formy pokuty: modlitwa, post i jałmużna.